

Către: DI Andrian CANDU

Președinte al Parlamentului Republicii Moldova

Către: DI Valeriu STRELEȚ

Prim-ministru al Republicii Moldova

Nr. 60 din 07 octombrie 2015

Stimate Domnule Prim-ministru,

Camera de Comerț Americană din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”) dorește să supună atenției Dvs. un subiect al cărui impact asupra mediului de afaceri poate afecta grav eforturile pe care le întreprinde Guvernul în scopul creării unei economii de piață sănătoase și comun avantajoase pentru toți participanții la circuitul economic.

De-a lungul activității sale, AmCham Moldova s-a manifestat ca un partener pentru autoritățile publice, fiind un membru activ al celor mai importante forumuri guvernamentale, pledând pentru îmbunătățirea mediului investițional, facilitarea comerțului transfrontalier, precum și promovarea previzibilității cadrului de reglementare, generând plus-valoare în contextul eforturilor Dvs. de a dezvolta economia Republicii Moldova.

Este indubitabil că una dintre premisele dezvoltării unui mediu antreprenorial propice creșterii economice este predictibilitatea și previzibilitatea interferenței statului în activitatea de întreprinzător. În acest context, ținem să ne exprimăm preocuparea asupra faptului că în ultima perioadă se atestă o amplificare a verificărilor abuzive din partea reprezentanților autorităților publice de control.

Cadrul de reglementare

În scopul delimitării mai clare a domeniilor de control pentru toate organele implicate în controlul de stat, AmCham Moldova s-a implicat în ultimii ani în dezvoltarea unei liste exhaustive a organelor care au drept de control, impunerea efectuării planurilor de control în mod transparent, determinarea unor criterii stricte în privința posibilității de inițiere a controalelor inopinate, respectarea interdicției de afectare a funcționării normale a persoanei supuse controlului și/sau de întreprindere a unor măsuri care vor duce la suspendarea completă sau temporară a activității persoanei în cauză.

În vederea respectării transparenței și previzibilității cu privire la controalele de stat, cu suportul Băncii Mondiale și implementat de Cancelaria de Stat, a fost lansat **Registrul de Stat al Controalelor** – o platformă online comună, care permite planificarea și evidența automatizată a efectuării controalelor planificate și inopinate. Spre regret, la un an de la lansarea platformei, Registrul precitat rămâne a fi nepopulat cu date și, în consecință, de mică utilitate pentru agenții economici.

Un alt element important în vederea respectării transparenței decizionale este aprobarea Metodologiei¹ generale de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc.

Paralel au fost instituite o serie de garanții prin care se interzice efectuarea controalelor inopinate în baza informațiilor neverificate sau provenite dintr-o sursă anonimă și interzicerea efectuării controalelor când există orice alte modalități directe sau indirecte de obținere a informației necesare de către organul abilitat cu funcții de control.

Situația de facto

În pofida acțiunilor întreprinse de autoritățile statului cu referire la îmbunătățirea cadrului legal privind efectuarea controalelor activității de întreprinzător, cu regret recepționăm în ultima perioadă tot mai multe sesizări din partea agenților economici cu privire la intensificarea controalelor și a acțiunilor abuzive ale colaboratorilor organelor de urmărire penală și controale efectuate în domeniul fiscal și vamal.

Sub pretextul „**terorismului financiar**” sunt efectuate controale complexe a agenților economici atât cu investiții locale, cât și cu investiții străine, fiind aplicat sechestru pe bunuri, fapt ce declanșează *de facto* sistarea activității economice a agentului economic.

Activitatea de întreprinzător este o activitate specifică, strâns legată de fluxurile financiare și îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor contractuale. Suspendarea și/sau sistarea operațiunilor bancare în condiții incerte afectează grav interesele patrimoniale ale agenților economici. Suspendarea, sistarea sau sechestrarea aduc nu doar atingere credibilității agenților economici, dar și conduc la sancțiuni financiare grave impuse de partenerii de afaceri, pentru care acțiunea ilegală a organului public de control nu reprezintă un caz de forță majoră pentru exonerarea de răspundere civilă. Aceste măsuri, precum și prezentarea informațiilor ce constituie secret comercial în condiții imprevizibile, precum și aplicarea sechestrului pe toate tipurile de bunuri, violând flagrant normele procesuale și materiale, nu pot fi apreciate ca măsuri ce garantează orientarea statului spre economia de piață, libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție, inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine, statuate de art. 126 din Legea Supremă.

Caracterul imediat și nelimitat al măsurilor, după efectul său, echivalează cu pedepsirea imediată, fără un proces echitabil a agentului economic și o violare a principiului prezumției nevinovăției. Efectele acestei „pedepsiri” nu pot fi remediate pe cale judecătorească, întrucât instanța ar putea anula măsura cel mai devreme în câteva luni de la aplicarea ei.

În lumina celor expuse mai sus, **AmCham Moldova își exprimă îngrijorarea cu privire la creșterea controalelor abuzive și nejustificate și solicită intervenția imediată a autorităților publice în vederea curmării respectivelor practici.**

¹ Hotărâre de Guvern nr. 694 din 05.09.2013

AmCham Moldova
fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

În concluzie, dorim să remarcăm că, în contextul în care sprijinim eforturile de integrare în UE, ne-am dori, de asemenea să vedem valorile europene și reguli echitabile de joc aplicate în raport cu agenții economici în procesul efectuării controalelor.

Confirmăm disponibilitatea de a sprijini și în continuare eforturile Republicii Moldova la soluționarea celor mai importante probleme ale dezvoltării sale economice și sociale.

Cu deosebit respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A. P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”